

V. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС. КРИМІНОЛОГІЯ. ПРОКУРАТУРА

УДК 343.9

© 2012 р. С.І. Нежурбіда

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці

«НЕОКЛАСИЧНИЙ» НАПРЯМ ТЕОРІЙ ПРИЧИН ЗЛОЧИННОСТІ: ПОГЛЯДИ АМЕРИКАНСЬКИХ ЕКОНОМІСТІВ НА ПРИЧИНИ ЗЛОЧИНУ

Зроблена спроба проаналізувати погляди американських економістів на причини злочину, які є представниками «неокласичного» напрямку теорій причин злочинності (Michael Sesnowitz, Isaac Ehrlich, Ann P. Bartel, William M. Landes, William E. Cobb, Gregory Krohm, John Heineke, Michael K. Block, David J. Pyle, George D. Brower).

Ключові слова: «неокласичний» напрям, злочин, злочинність, причина, раціональний вибір, економічний підхід.

Постановка проблеми. Серед основних проблем української кримінології Концепцією розвитку кримінологічної науки в Україні на початку XXI ст. виділена проблема підняття на значно вищий якісний рівень наукової розробки проблем причин і умов злочинності та злочинної поведінки. Як зазначають її автори, ця проблема потребує, насамперед, сучасного теоретичного осмислення, методологічного спрямування, чіткого розмежування стосовно злочинності як соціального явища та злочинної поведінки, а теоретичні та методологічні висновки мають бути в якості відповідних гіпотез переконливо перевірені методично обґрунтованими репрезентативними дослідженнями (п. 3.4.). Отже, аналіз вихідних положень теорій причин злочинності є актуальним. У контексті комплексного аналізу теорій причин злочинності інтерес представляють погляди представників «неокласичного» напрямку, основним з яких вважається американський економіст Gary S. Becker та погляди якого вже піддані аналізу в науковій літературі [2]. Водночас системному аналізу поглядів інших представників «неокласичного» напрямку (Michael Sesnowitz, Isaac Ehrlich, Ann P. Bartel, William M. Landes, William E. Cobb, Gregory Krohm, John Heineke, Michael K. Block, David J. Pyle, George D. Brower) належна увага не приділяється. Це і зумовлює необхідність у постановці мети статті, яка полягає в аналізі поглядів американських економістів на причини злочину.

Виклад основного матеріалу. В 1972 році Michael Sesnowitz в статті «Дохід від берглері» на основі конкретних даних кримінальної статистики намагався пояснити прибутковість вчинення берглері. Автор зробив висновок про те, що у зв'язку з тим, що берглері є високоризикованим злочином, особа, яка його вчиняє, ризикує

бути затриманою та засудженою. Автор виклав свій висновок у формулі:

$$R = (1 - p) S + p(S - D),$$

де R – дохід (return) суб'єкта берглері,

S – розмір вкраденого (stolen),

D – грошовий (dollar) розмір втрат суб'єкта, які він несе в результаті затримання та покарання [24, р.477].

На думку автора, ця формула має універсальне значення і може використовуватися для розрахунку дохідності будь-яких видів злочинної діяльності корисливої спрямованості. Sesnowitz за допомогою цієї формули вирахував середній чистий дохід суб'єкта берглері у розмірі \$ 120, чим і пояснив широку поширеність цього виду злочинів у США. **Максимізація очікуваної користі у поведінці злочинця – основна ідея підходу Sesnowitz-a.**

Також відомим представником «неокласичного» напрямку є політеконом Isaac Ehrlich, який у статті «Участь у незаконних діях: теоретичне та емпіричне дослідження» (1973) підкреслив, що проста модель вибору між законною і незаконною поведінками може бути сформульована в рамках звичайної економічної теорії, центральною гіпотезою якої є те, що якщо у певний період дві діяльності будуть взаємно виключними, одна з них буде обрана в результаті порівняння очікуваної вигоди від кожної діяльності окремо [11, р.523].

У статті «Загрожуючий плив смертної кари: питання життя та смерті» (1975) Ehrlich, досліджуючи причинність злочину на прикладі умисного вбивства, пропонував уявити, що о вигоди особи від очікуваних витрат C_0 залежить від її особистих витрат c_0 та дій, пов'язаних з витратами, інших осіб $C_j, j=1, \dots, n$, або

$$(1) U_0(C_0) = U_0(c_0, c_j),$$

де символ $\partial U_0 / \partial c_j$, означає напрям, в якому на вигоду o впливають дії з витрат, які здійсню-

ються іншими. Головна особливість цієї моделі витрат, яка включає взаємозалежні преференції, полягає в тому, що вона забезпечує каркас аналізу позитивних або негативних передач ресурсів однією особою (означає o особи), які модифікують (змінюють) рівні витрат, схвалених іншими, одночасно визначаючи її особистий рівень витрат. Такі модифікації (зміни) в загальному є наслідком дії відповідних виробничих функцій передачі, внесків у вигляді ресурсів, якими володіє o особи та інших релевантних осіб, та потенційних вигод і покарань, які є зумовлюючими до прихильних або недобррозичливих дій o з мінливими ступенями нерішучості [13, р.399].

Злочин же можна розглядати як сплановану дію злочинця o з заподіяння тяжкої шкоди жертві v значенням ov рівним нулю. Злочинець піддається впливу витрат, пов'язаних з плануванням та безпосереднім вчиненням злочину, та обирає ризик виникаючих небажаних витрат, включаючи затримання, засудження та покарання [13, р.399]. Припускаючи, що злочинець поводитиметься з метою максимізації очікуваної вигоди, обов'язковою й обґрунтованою умовою для вчинення вбивства є те, що очікувана користь o від злочину перевищує користь від альтернативної дії:

$$(2) \quad U_{om}^* (C_o^m | c_v = 0) \equiv \sum_{s=a}^S \pi_s U_o(C_{os}) > U_{ot}^* (C_o^t | c_v = c_v^t)$$

де $s = a, \dots, S$ означають ряд взаємовиключних та спільно вичерпних становищ, в яких може опинитись суб'єкт вбивства; c_{os} показує рівні витрат злочинця, сітку потенційних покарань та інших витрат, які можливі при таких становищах; π_s означає суб'єктивну оцінку можливостей цих становищ в результаті вбивства; та C_{mo} і C_{to} показують, відповідно, перспективи витрат у випадку вчинення вбивства або вибору альтернативної дії [13, р.400]. Для ілюстрації біхевіоральних результатів моделі крізь ще достатньо загальний приклад Ehrlich запропонував узяти існування тільки чотирьох становищ, у яких опиняється суб'єкт вбивства (див. Таб. 1).

У таблиці № 1, Pa означає можливість затримання та $I - Pa$ означає її доповнення – можливість уникнення затримання; $Pc | a$ означає обумовлену можливість засудження за злочин цим затриманням, та $I - Pc | a$ означає її доповнення – можливість засудження за менший злочин (включаючи виправдання); на кінець, $Pc | c$ та $I - Pc | c$ означають, відповідно, обумовлені можливості виконання цього покарання та інших пока-

рань, призначених за вчинення вбивства. Економічна інтуїція Ehrlich-а підказала йому, що рівні істотності витрат можна побудувати у відповідності до тяжкості покарання, призначеного злочинцю; наприклад, $Ca > Cb > Cc > Cd$ [13, р.400].

Крім того, Ehrlich відзначає, вбивство також може бути побічним продуктом, або якщо більш загально – доповненням інших злочинів проти особи та власності. У зв'язку з цим на рішення вчинити ці злочини також будуть впливати фактори, які визначають можливість опинитись у становищах, позначених в таблиці № 1. І на вчинення вбивства будуть впливати фактори, як прямо впливають на злочини, пов'язані з ним. У загальному, пише Ehrlich, біхевіоральні результати, які стосуються впливу різних можливостей на вчинення вбивства також аналізуються в рамках включення пов'язаних злочинів. І для методологічної спрощеності та у зв'язку з тим, що вимоги до даних викреслюють загальну емпіричну імплементацію таких рамок, подальше дослідження ним акцентується на безпосередньому впливі на вбивство таких економічних факторів, як дохід та безробіття [13, р.401].

Розглядаючи вплив можливості та тяжкості покарання на вчинення злочину, Ehrlich вважає, що безпосередній результат моделі, незалежної від специфічних мотивів та обставин, які приводять до акту вбивства, полягає у тому, що зростання можливості або тяжкості різних покарань за вбивство зменшується відносно очікуваної вигоди від альтернативної незалежної діяльності, очікуваної вигоди від вбивства або від дій, наслідком яких може бути вбивство. На його думку, сформульована модель дозволяє отримати більш детальний прогноз відносних розмірів загрожуючих впливів затримання, засудження та його виконання, які пропонуються теорією для точної емпіричної перевірки. Можна й зробити ранжування рівнів витрат у становищах, у яких опиняється суб'єкт убивства в разі його вчинення, включаючи страту, позбавлення волі, інше покарання та відсутність покарання за вбивство, та встановлений рівень можливостей затримання та обумовлених можливостей засудження та страти. Може бути й визначено, що часткові еластичності очікуваної корисності від злочину, з врахуванням цих можливостей, можуть бути розташовані в такому спадаючому порядку:

$$(3) \quad \epsilon_{Pa} > \epsilon_{Pca} > \epsilon_{Pc|c}$$

де $\epsilon_P = -\partial \ln U^* / \partial \ln P$ для $P = Pa, Pc | a, Pc | c$.

Цікавим висновком умови (3) є те, що чим більш загальна подія, яка приводить до небажаних обставин злочину, тим більший загрожуючий вплив, пов'язаний з його можливістю: зростання на 1 відсоток у (суб'єктивній) можливості затримання P_a , заданих значеннях умовних можливостей $P_c | a$ та $P_e | c$, зменшують очікувану вигоду від вбивства більше ніж на 1 відсоток зростання умовної (суб'єктивної) можливості засудження за вбивство $P_c | a$ (поки $P_c | a < 1$), по суті, тому, що зростання $P_c | a$ підвищує все від початку до кінця, тобто безумовні можливості трьох наслідків: страти, іншого покарання за вбивство та покарання за менший злочин, тоді як зростання $P_c | a$ збільшує безумовну можливість тільки двох попередніх наслідків [13, р.401]. Сильніше, зростання на 1 відсоток $P_c | a$ передбачає більший загрожуючий вплив ніж зростання на 1 відсоток $P_e | c$ поки $P_e | c$ менше одиниці. Якщо наявний однаковий зв'язок між середніми суб'єктивними оцінками особи P_a , $P_c | a$ та $P_e | c$, та об'єктивними значеннями змінних, та між середньою очікуваною користю особи від злочину та фактичним рівнем злочинності населення, рівняння (3) буде тоді результатом теореми, яка піддається перевірці, відносно часткової еластичностей рівня вбивств в заданий період з врахуванням об'єктивних значень особи P_a , $P_c | a$ та $P_e | c$. Ehrlich переконаний, що на базі цього аналізу можна зробити прогноз про те, що поки страта винних убивць стримує акти вбивств, *celeris paribus*, затримання і засудження винних убивць, ймовірно буде мати навіть більший стримуючий вплив [13, р.402]. Зазначимо, ці положення більш детально викладені й у попередньому дослідницькому есе Ehrlich-а дворічної давнини з такою ж назвою [12].

Крім того, досліджуючи вплив факторів на вчинення злочину, Ehrlich відзначав, що згідно із запропонованою ним економічною моделлю розуміється, що спонукання вчинити вбивство або інший злочин, який має своїм результатом убивство, в загальному буде залежати від стабільності доходу (або достатку) [13, р.402; 11, р.559-561].

Отже, наш аналіз, дозволяє нам погодитися з думкою Schneider-а про те, що, за моделлю Ehrlich-а, злочинці реагують на спокуси та шанси так само, як і несхильні до злочинності люди [3, с.240]. **Кримінально карані діяння, за моделлю Ehrlich-а, особливо майнові злочини, вчиняються злочинцями як нормальні ринкові операції, оскільки швидкоочікувана вигода переважає витрати.** Тяжкість злочину зіставляється з вигодами і витратами, які аналізуються злочи-

нцем до вчинення злочину, з оцінкою ймовірності свого арешту, засудження і покарання, а також можливої тяжкості цього покарання.

Можливим представляється виділення трьох основних доводів Ehrlich-а:

1. Злочинна поведінка характеризується інтересом злочинця в отриманні максимальної вигоди від своєї, саме злочинної діяльності.

2. Збільшення тяжкості покарань (застосування смертної кари), підвищення ймовірності затримання та засудження злочинця знижують рівень злочинності та впливають на потенційних злочинців. Причому останнє виступає стримуючим фактором протягом тривалого часу після винесення вироку. Крім того, стримуючим фактором виступає і захист потенційної жертви злочину від віктимізації шляхом здійснення заходів «захисту», що збільшує обсяг «імовірних витрат» потенційного злочинця та, відповідно, зменшує «вигоду» від злочину.

3. Злочинність є наслідком нерівності доходів і безробіття.

Варто також відзначити, що економічні моделі, подібні до моделі Ehrlich-а, розробили Ann P. Bartel, William M. Landes, William E. Cobb, Gregory Krohm.

Так у 1974 році Ann P. Bartel за результатами дослідження «Аналіз потреби фірм у захисті від злочинності» дійшла висновку, що витрати фірм на захист зменшують намагання вчинити злочини щодо них (витрати у \$100 зменшують ймовірність втрат на 15%) [4, р.68-69]. Через рік Bartel опублікувала результати свого дослідження у вигляді статті з такою ж назвою [5]. Крім того, економічна модель Bartel була перевірена даними про арешти жінок, які підтвердили теоретичні прогнози [6]. Учена дійшла висновку, що можливість арешту та можливість засудження мають значний стримуючий вплив на вчинення майнових злочинів жінками. Водночас трудова зайнятість одружених жінок такого впливу не мала, а зменшення середньої кількості дітей дошкільного віку у повних сім'ях за 1960-1970 рр. стало «фоном» зростання рівня майнових злочинів, вчинених жінками за цей же період [7].

У 1977 році William M. Landes, провівши економічне дослідження угону літаків у США за період 1960-1976 рр. зазначив, що існує зв'язок між збільшенням можливості затримання, умовної можливості тримання під вартою та винесення вироку, та скороченням кількості угону літаків [20, р.36]. Через рік Landes також опублікував результати свого дослідження у вигляді статті з такою ж назвою [21]. Витратний метод аналізу

крадіжок зі взломом запропонували **William E. Cobb** [10], **Gregory Krohm** (1973) [19] та **Дж. Патрік Ганнінг** (1973) [3, с.241].

Враховуючи, що в кожній запропонованій вище економічній моделі злочинної діяльності можливості стану, в якому опиниться злочинець (затримання та позбавлення волі), фіксовані, економісти **John Heineke** та **Michael K. Block** висловились щодо їх нереалістичності, оскільки чим більше злочинець учиняє злочинів, тим більша ймовірність затримання та засудження [8].

Block і Heineke вважають, що моральні витрати на вчинення злочину та безробіття повинні бути враховані в моделях прийняття рішень на заняття незаконною діяльністю. На їх думку, особа повинна виділяти певний час між законною діяльністю (яку вчені позначають як "працю") та незаконною діяльністю («крадіжка», враховуючи, що їх аналіз стосується майнових злочинів). Враховуючи саме цей момент, Block і Heineke пропонують таку формулу вигоди від кримінальної діяльності:

$$U = U(L, T, W),$$

де U = Вигода (Utility);

L = Праця (Labor);

T = Крадіжка (Theft);

W = Добробут суб'єкта рішення (Wealth of decision maker);

W визначається:

$$W = WO + WLL + (W1 - pF)e(T),$$

де WO = забезпечений постійним доходом добробут суб'єкта рішення (Endowed wealth of the decision maker);

WL = Рівень доходу від законної діяльності (Rate of return);

W1 = Рівень доходу від незаконної діяльності;

F = Тяжкість покарання (особливо розміру штрафу на 1 злочин);

p = можливість арешту/засудження (probability);

e = кількість злочинів, учинених суб'єктом рішення [18, p.12].

David J. Pyle констатував, що внесення L («праці») та T («крадіжки») до розрахунків стало важливим відступом від позицій Becker-а і Ehrlich-а, оскільки «L» та «T» містять як моральні витрати на вчинення злочину легальну зайнятість [23]. Так, суб'єкт прийняття рішення вчинити злочин визначає кількість часу, яку необхідно приділити вчиненню крадіжки («T») для збільшення вигоди («U»).

Як і більшість економічних моделей злочинної поведінки, модель Block-а і Heineke допускає те, що виділення особою часу між «L» і «T» залежить від його/її ставлення до ризику, а також визначає, що таке виділення часу також залежить від його/її чесності (UL - UT). Отже, **William James Haga** вважає, що немає нічого дивного у тому, що етичні міркування виявляються важливими детермінантами кримінальної поведінки [18, p.13].

Як бачимо, і «економічний» підхід не позбавлений критики.

Richard F. Sullivan ще в 1973 році зазначив, що в цих нових дослідженнях присутня небезпека ігнорування довгострокових соціальних витрат тієї чи іншої політики або закону. Крім того, в деяких випадках, просто «ірраціональним» буде неповернення колишнього засудженого до злочину. Використовуючи такі методи, як метод аналізу витрати-вигоди, системного аналізу та програмного бюджетування, економісти прагнуть розробити критерії поліпшеного розподілу ресурсів у правоохоронній сфері. Однак Richard F. Sullivan скептично відноситься, у цьому випадку до припущень економістів щодо однієї мети органів кримінальної юстиції – захисту суспільства [25, p.138].

Johannes Andenaes також критично висловився, відзначивши, що «... економісти виходять з такого загального уявлення про злочин та його мотивацію, яке різко протирічить традиційному погляду соціологів, які працюють у цій сфері» [1, с.182]. Продовжуючи критику, Andenaes підкреслює, що важко пояснити особливе трактування економістами психології та мотивації злочинців або потенційних злочинців. Його дивує повернення до Бентама у другій половині ХХ ст. На його думку, психологія раціонального вибору може бути застосована до деяких категорій злочинів (злочинів «білих комірців» та організованої злочинності), але не до всіх з них: «Вести мову про раціональний вибір, коли справа йде про вбивство, яке стало результатом сімейного конфлікту або бійки в кабаці, або про нетверезого гвалтівника або учасника шайки підлітків, по-видимому, не має великого сенсу... [1, с.183].

Критиці піддаються і погляди економістів стосовно стримуючого (загрожуючого) впливу смертної кари на рівень злочинності – наприклад, критика Jon-а K. Peck-а [22], William-а J. Bowers-а та Glenn L. Pierce [9; 14]. Незважаючи на це Ehrlich і по-сьогодні активно просуває свої ідеї, пропонуючи науковому світу результати досліджень причинності в економічній моделі

злочину та правового захисту (1987 р., у співавторстві з George D. Brower) [15], співвідношення категорій – злочину, покарання та ринку злочинів (1996 р.) [16], економіки злочинності (2006 р., у співавторстві з Zhiqiang Liu) [17].

Наведене дозволяє нам зробити такі **висновки**: **1.** Основними представниками «неокласичного» напрямку теорій причин злочинності виступили Gary S. Becker, Michael Sesnowitz, Isaac Ehrlich, John Heineke та Michael K. Block. **2.** Дослідження із застосуванням економічного аналізу злочинності здійснюються за домінуванням економістів Сполучених Штатів Америки, як і в інших сферах економічної теорії. **3.** Дослідження злочинності із застосуванням економічного аналізу здійснюються економістами, а не кримінологами. **4.** Дослідження із застосуванням економічного аналізу злочинності (стосовно природи злочинної поведінки) несуть переважно теоретичний характер і не підтверджені емпірично. Деякі з них, хоча й емпірично підтверджені (наприклад, А. Bartel та William Landes), стосуються злочинів економічного характеру. А якщо такі злочини і несуть насильницький характер, їх мотиви переважно корисливі. **5.** Даний факт дозволяє стверджувати, що з усього запропонованого представниками «неокласичного» напрямку теорій причин злочинності, яке має своєю основою «економічні міркування», має для кримінології лише обмежену цінність.

Список літератури

1. Анденес Иоганнес. Наказание и предупреждение преступлений. – М.: Прогресс, 1979. – 468 с.

2. Нежурбіда С.І. «Неокласичний» напрям теорій причин злочинності: погляди Gary S. Becker-а на причини злочину // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наук. праць. Вип. 618: Правознавство. - Чернівці: ЧНУ, 2012. – С. 115-120.

3. Шнайдер Г.Й. Криминология: Пер. с нем. / Под общ. ред. и с предисл. Л.О. Иванова. – М.: Прогресс – Универс, 1994. – 504 с.

4. Bartel, Ann P. (1974). *An Analysis of Firm Demand For Protection against Crime*. NBER Working Paper Series no. 59, 73 p.

5. Bartel, Ann P. (1975). An Analysis of Firm Demand for Protection against Crime. *The Journal of Legal Studies* 4(2): 443-478.

6. Bartel, Ann (1976). *Women and Crime: An Economic Analysis*. New York: Columbia Uni-

versity, Graduate School of Business. Research Paper. No. 143.

7. Bartel, Ann P. (1979). Women and Crime: An Economic Analysis. *Economic Inquiry* 17(1): 29-51.

8. Block, M. K. and Heineke, J. M. (1975). A Labor Theoretic Analysis of the Criminal Choice. *The American Economic Review* 65(3): 314-325.

9. Bowers, William J. and Pierce, Glenn L. (1975). The Illusion of Deterrence in Isaac Ehrlich's Research on Capital Punishment. *The Yale Law Journal* 85 (2): 187-208.

10. Cobb, William E. (1973). *Theft and The Two Hypotheses* (Pp. 19-30). In: Simon Rottenberg (ed.). *The Economics of Crime and Punishment*. Washington D.C., 232 p.

11. Ehrlich, Isaac (1973). Participation in Illegitimate Activities: A Theoretical and Empirical Investigation. *Journal of Political Economy* 81(3): 521-565.

12. Ehrlich, Isaac (1973). *The Deterrent Effect of Capital Punishment: A Question of Life and Death*. NBER Working Paper Series no. 18, 78 p.

13. Ehrlich, Isaac (1975). The Deterrent Effect of Capital Punishment: A Question of Life and Death. *The American Economic Review* 65(3): 397-417.

14. Ehrlich, Isaac (1977). The Deterrent Effect of Capital Punishment: Reply. *American Economic Association* 67(3): 452-458.

15. Ehrlich, Isaac and Brower, George D. (1987). On the Issue of Causality in the Economics Model of Crime and Law Enforcement: Some Theoretical Considerations and Experimental Evidence. *The American Economic Review* 77(2): 99-106.

16. Ehrlich, Isaac (1996). Crime, Punishment, and the Market for Offences. *The Journal of Economic Perspectives* 10(1): 43-67.

17. Ehrlich, Isaac; Liu, Zhiqiang (2006). *The Economics of Crime*. 2120 p.

18. Haga, William James (1987). *A Survey of Economic Models of Criminal Behavior*. Personnel Security Research and Educational Center. Monterey, California, 27 p.

19. Krohm, Gregory (1973). *The Pecuniary Incentives of Property Crimes*. (Pp. 31-34). In: Simon Rottenberg (ed.). *The Economics of Crime and Punishment*. Washington D.C., 232 p.

20. Landes, William M. (1977). *An Economic Study of U.S. Aircraft Hijacking, 1960 – 1976*. NBER Working Paper Series no. 210, 63 p.

21. Landes, William (1978). An Economic Study of U.S. Aircraft Hijacking, 1961 – 1976. *Journal of Law and Economics* 21: 1-32.

22. Peck, Jon K. (1976). The Deterrent Effect of Capital Punishment: Ehrlich and His Critics. *The Yale Law Journal* 85(3): 359-367.

23. Pyle, David J. (1983). *The Economics of Crime and Law Enforcement*. London: Macmillan, 216 p.

24. Sesnowitz, Michael (1972). The Returns to Burglary: An Alternative To The Alternative. *Western Economic Journal* 10(4): 477-481.

25. Sullivan, Richard F. (1973). The Economics of Crime: An Introduction to the Literature. *Crime & Delinquency* 19(2): 138-149.

Стаття надійшла до редколегії 4 вересня 2012 року.

Рекомендована до опублікування у "Віснику" членом редколегії М.К. Якимчуком.

S.I. Nezhurbida

**«NEOCLASSIC» ORIENTATION OF CRIME CAUSATION THEORIES:
VIEWS OF AMERICAN ECONOMISTS ON THE CAUSES OF CRIME**

Summary

The author made an attempt to analyse the American economists' views on causes of crime, who are the representatives of "neoclassic" orientation of crime causation theories (Michael Sesnowitz, Isaac Ehrlich, Ann P. Bartel, William M. Landes, William E. Cobb, Gregory Krohm, John Heineke, Michael K. Block, David J. Pyle, George D. Brower).

Key words: "Neoclassic" Orientation, Crime, Criminality, Cause, Rational Choice, Economic Approach.

С.И. Нежурбида

**«НЕОКЛАССИЧЕСКОЕ» НАПРАВЛЕНИЕ ТЕОРИЙ ПРИЧИН ПРЕСТУПНОСТИ:
ВЗГЛЯДЫ АМЕРИКАНСКИХ ЭКОНОМИСТОВ НА ПРИЧИНЫ ПРЕСТУПЛЕНИЯ**

Аннотация

Сделана попытка проанализировать взгляды американских экономистов на причины преступления, которые являются представителями «неоклассического» направления теорий причин преступности (Michael Sesnowitz, Isaac Ehrlich, Ann P. Bartel, William M. Landes, William E. Cobb, Gregory Krohm, John Heineke, Michael K. Block, David J. Pyle, George D. Brower).

Ключевые слова: «неоклассическое» направление, преступление, преступность, причина, рациональный выбор, экономический подход.

Таблиця № 1.

Становища суб'єкта вбивства (Ehrlich)				
	Подія	Становище s	Можливості π_s	Майбутні витрати C_s
Затримання	засудження за вбивство	→ страта	$(Pa) (Pc a) (Pe c)$	$C_d : (c_o = 0; c_v = 0)$
		→ позбавлення волі за вбивство	$(Pa) (Pc a) (1 - Pe c)$	$C_c : (c_o = c; c_v = 0)$
→	засудження за менш тяжкий злочин або виправдання	→ інше покарання	$Pa(1 - Pc a)$	$C_b : (c_o = b; c_v = 0)$
Відсутність затримання		→ відсутність покарання	$1 - Pa$	$C_a : (c_o = a; c_v = 0)$

Джерело: Ehrlich (1975). – p. 400.